

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-835

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Ringbom, Heli			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yrityksen julkilausuttujen arvojen merkitys työntekijöilleTyöntekijän toiminnan perusta vai yrityksen etu			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-09-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 115 s., 7 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tutkielman tarkoituksena on tarkastella yrityksen julkilausuttuja arvoja ja niiden merkitystä työntekijöille. Monilla yrityksillä on viralliset ja julkilausutut arvot, joiden tarkoituksena on toimia työntekijöitä ohjaavina periaatteina. Oletuksena on, että työntekijät sisäistävät arvot, ja yrityksen toiminta olisi näin ollen arvojen mukaista. Organisaatioiden arvoja tutkitaan yleensä osana organisaatiokulttuuria, ja arvojen nähdään olevan organisaatiokulttuurin ytimessä, sen olennaisena osana. Yritysten virallisiakin, julkilausuttuja arvoja on tarkasteltu organisaatiokulttuuria määrittävänä piirteenä. Organisaatioiden julkilausuttuja arvoja on tutkittu myös ilman teoreettista viitekehystä ja tarkasteltu työntekijöiden suhtautumista niihin. Teorioissa tarkastellaan myös yksilöiden arvoja ja niiden vaikutusta työhön ja sen tekemiseen. Aikaisemmissa tutkimuksissa ei ole kiinnitetty huomioita siihen, kenen arvoina työntekijät pitävät julkilausuttuja arvoja: näkevätkö työntekijät ne omaa toimintaansa ohjaavina tekijöinä vai ovatko ne työntekijöiden mielestä enemmän yrityksen väline tuottavuuteen ja liike-elämässä selviytymiseen. Tutkielman aineistona ovat organisaatioissa tehtyyn arvokyselyyn annetut avopalaukset, joissa työntekijät ottivat kantaa yrityksen ilmaistuihin, julkilausuttuihin arvoihin. Aineiston analyysissä käytettiin laadullisen asennetutkimuksen menetelmää. Vastauksissa otettiin kantaa arvojen määrittelyyn, ja vastaajat kertoivat, miten arvot heidän mielestään toiminnassa näkyvät ja millaista arvojen mukainen toiminta heidän näkökulmastaan on. Vastaajat ottivat kantaa myös siihen, kuinka tärkeinä he arvoja pitävät. Monet vastaajista esittivät kannanottoja arvojen toteutumisen puolesta tai sitä vastaan sekä ilmaisivat toteutumiseen vaikuttavia tekijöitä.</p> <p>Tutkielman viitekehys on relationistinen sosiaalipsykologia, jossa arvojen ajatellaan rakentuvan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Yritysten julkilausuttujen arvojen ja niiden merkitysten nähdään tässä tutkimuksessa rakentuvan työntekijöiden välisessä vuorovaikutuksessa ja olevan kommunikoinnin välineenä. Aineiston tarkastelunäkökulmana oli myös toimijuus (agency). Toimijuus-käsitteen avulla aineistosta etsittiin vastaajien mielikuvaa arvon mukaisesta toimijasta sekä siitä, kenen etuna työntekijät arvoja ja sen toteutumista pitävät.</p> <p>Kannanotoissa ja niiden perusteluissa esiintyy usein yrityksen etu. Arvoja pidetään myös asiakkaan etuna ja arvojen merkitystä perustellaan asiakkaiden palvelemisella ja asiakkaiden tyytyväisyydellä. Vain joissakin vastauksissa arvon mukainen toiminta ja arvon tärkeys liitetään työntekijöiden itsensä toimintaan ja omaan etuun. Vastaajat pitävät organisaatioiden arvoja tärkeinä pääasiassa yrityksen toimintaa ohjaavina tekijöinä.</p> <p>Tutkielman lähteet koostuvat useista kirjoista ja tieteellisistä artikkeleista, joissa käsitellään arvoja ja niiden käyttöä organisaatioissa.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords arvot arvojohtaminen organisaatiot organisaatiokulttuuri			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			